

Цал-Цалко Юлія Юліївна,
*к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»*

СУДОВІ ПОВІСТКИ У ВИГЛЯДІ SMS-ПОВІДОМЛЕНЬ

Система електронного судочинства є одним з елементів електронного урядування, що нині розглядається як спосіб організації державної влади за допомогою інформаційних мереж, що забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним щоденне спілкування з ними громадян, юридичних осіб, неурядових організацій. У цьому контексті електронне судочинство можна визначити як використання у судочинстві сучасних інформаційних технологій. Це передбачає автоматизацію та здійснення он-лайн таких функцій, по-перше, це отримання судових повісток в електронному вигляді за допомогою sms-повідомлення, також подача позовної заяви, додатків до неї і надання відгуків на позови в електронному вигляді, доступ до судових актів, надання «електронних» доказів, розгляд справи он-лайн, розсилка учасникам процесу через Інтернет або через SMS-повідомлення інформації щодо поточної справи, функціонування сайтів судів, на яких можна знайти інформацію з конкретного розгляду.

Слід відмітити, що з 1 жовтня 2013 року у всіх місцевих та апеляційних судах запроваджено порядок щодо надсилання судами учасникам судового процесу текстів судових повісток у вигляді sms-повідомлень, відповідно до наказу Державної судової адміністрації України від 20 вересня 2013 року «Про реалізацію проекту щодо надсилання судами SMS-повідомлень учасникам судового процесу (кримінального провадження) у місцевих та апеляційних загальних судах». Зазначене здійснюють суди відповідно до частини 6 статті 74 Цивільного процесуального кодексу України, якою передбачено, що особи, які беруть участь у справі, а також свідки, експерти, спеціалісти і перекладачі можуть бути повідомлені або викликані в суд телеграмою, факсом чи за допомогою інших засобів зв'язку, які забезпечують фіксацію повідомлення або виклику.

Важливим є те, що SMS-повідстку надсилають тільки тим учасникам судового процесу, які подали до суду заяву по конкретній справі на отримання судової повістки в електронному вигляді за допомогою SMS.

Відповідну заяву можна оформити особисто, з'явившись безпосередньо до суду (бланки є в канцеляріях суду), а також форму заяви можливо роздрукувати на офіційному веб-порталі Судової влади України (court.gov.ua) у розділі (court.gov.ua/sms) і направити через мережу інтернет

на електронну адресу суду. В даній заяві обов'язково вказується номер мобільного телефону, на який буде надсилатись SMS-повідітка.

У випадку зміни номера мобільного телефону або за наявності інших обставин, які перешкоджають отриманню тексту судової повістки шляхом SMS-повідомлення, учасник судового процесу, повинен невідкладно подати до суду заяву про зміну порядку здійснення судового виклику. Одним з прикладів можливої ситуації є момент, коли учасник судового процесу на певний час виїжджає за кордон, де його номер мобільного телефону не буде обслуговуватись.

Формування тексту судової повістки, їх облік та відправка у вигляді SMS-повідомлення здійснюється в автоматизованій системі документообігу суду, яка запроваджена у всіх судах України з 1 січня 2011 року. Слід відмітити, що інформація про персональні дані учасників судових процесів, що міститься в судовій повістці, є захищеною.

Судову повістку додають до електронної обліково-статистичної картки справи як документ по справі, після чого автоматично надсилають учаснику судового процесу у вигляді SMS на номер мобільного телефону, який відповідно зазначений у його заяві. SMS-повідомлення від суду надходять до абонентів мобільних операторів (Київстар, МТС, Life) під коротким альфанумеричним ім'ям SUDPOVISTKA (замість номера телефону відправника). Для абонентів CDMA операторів (PEOPLEnet та Інтертелеком) SMS-повідомлення від суду надходять під коротким номером 4116.

Результат доставки SMS-повідомлення на номер мобільного телефону учасника судового процесу (дата та час доставки або причина не доставки) автоматично розміщується у відповідному електронному реєстрі автоматизованої системи документообігу суду.

Учасники судового процесу також можуть отримувати процесуальні документи в електронному виді, якщо подадуть на адресу суду відповідну заяву. Про роботу суду можна дізнатись на його сайті, де міститься інформація про місце знаходження, розклад роботи, номера телефонів, зразки документів, рахунки для сплати судового збору, списки справ, призначених до розгляду в суді.

Надсилання SMS-повідомлень є більш ефективним засобом повідомлення осіб про розгляд справи в суді, оскільки для направлення та отримання звичайної повістки необхідно більше часу, що пов'язано з графіком та режимом роботи поштового зв'язку. Не виключенням є те, що судова повістка потрапляє до адресата після дати розгляду справи в суді. Також є випадки, коли адресат був відсутнім за місцем проживання і повістку повернули на адресу суду, так і не вручивши особі. Повідомлення на мобільний телефон надсилаються миттєво.

Отже, відправлення SMS-повідомлень учасникам судового процесу, забезпечує своєчасне їх інформування про час і місце розгляду справи, крім цього, як показує практика – це суттєва економія коштів на поштову розсилку судових повісток, та економія часу секретарів судових засідань.